

CHECKLISTA FÖR INSKRIVNING PÅ ARBETSFÖRMEDLINGEN

VÄGLEDNING TILL

UNGA ELLER DIG SOM STÖDJER UNGA MED
UPPEHÅLLSTILLSTÅND VIA NYA GYMNASIELAGEN

Inskrivning på Arbetsförmedlingen

Inledning

Den här texten riktar sig till dig som har ett tillfälligt uppehållstillstånd utifrån Nya gymnasielagen, och som blir klar med din utbildning och söker arbete. Den riktar sig även till dig som i ditt yrke eller som ideell möter och stöttar dessa ungdomar.

För att öka dina möjligheter att få stöd i att söka arbete har vi inom Rädda Barnen sammanställt en checklista. Listan ska ses som en hjälp med och ett sätt för dig att kunna förbereda dig inför dina kontakter med Arbetsförmedlingen. Detta i syfte att öka dina chanser till att få beviljat stöd till exempel till tjänsten "Stöd och matchning".

När man slutar studera eller slutar en anställning, och har som syfte att hitta jobb, så ska man skriva in sig som arbetssökande på Arbetsförmedlingen. Idag gör man det enklast genom att besöka Arbetsförmedlingens hemsida och skriva in sig digitalt och vänta på att få ett planeringssamtal via telefon. För att göra det behövs ett digitalt bank-id eller liknande. Det är bra att skriva in sig så snart man är arbetslös, helst gärna första dagen efter avslutad skolgång eller när man blir arbetslös. Eftersom man kan ha möjlighet att få viss hjälp från Arbetsförmedlingen.

Efter tre månaders inskrivning på Arbetsförmedlingen har man till exempel möjlighet att anvisas till ett program som heter Jobbgarantin för ungdomar. Deltar man i Jobbgarantin för unga har man rätt till en statlig ersättning som heter Aktivitetsstöd. Aktivitetsstöd har man även om man går ut i praktik eller arbetsmarknadsutbildning.

I kontakterna med Arbetsförmedlingen ska man förklara vad man har för behov av stöd och be att få information om ens möjligheter att snabbt få hjälp med att söka arbete. Man kan be om stöd av en privat "arbetsförmedling" som erbjuder tjänsten "**Stöd och matchning**", eller i vissa kommuner finns istället tjänsten "**Rusta och matcha**"¹. Dessa tjänster är för dig som kan jobba, men som behöver mer stöd för att komma ut i jobb. Det kan innebära att man får stöd av en coach med att exempelvis skriva CV och personligt brev, får hjälp med hur man söker arbete och var man kan finna arbete. Det är Arbetsförmedlingen som bedömer om du har rätt att få ta del av "Stöd och matchning". Men om du bedöms ha rätt till tjänsten så har du möjlighet att själv välja vilket företag du vill ha hjälp av.

Det har hänt mycket på Arbetsförmedlingen de senaste två åren och de är under en stor omorganisering. Därför kan det vara svårt att få tag i en handläggare, mycket är nytt och fungerar inte fullt ut och många anställda är nya på sina arbetsuppgifter. Det gör att kontakterna med myndigheten nu kan vara mer eller mindre besvärliga. **Vårt råd är att ha tålamod, stå på dig och ta inget personligt!**

Eftersom regler, prioriteringar och metoder kan ändras från en dag till en annan, vill vi göra er uppmärksamma på att informationen i checklistan kan komma att ändras.

¹ I följande 32 kommuner finns istället tjänsten "Rusta och Matcha": Arboga, Bjurholm, Färgelanda, Grästorps, Götene, Hallstahammar, Högsby, Karlshamn, Karlskrona, Kungsör, Köping, Lidköping, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Mönsterås, Nordmaling, Olofström, Oskarshamn, Robertsfors, Ronneby, Sala, Sotenäs, Surahammar, Trollhättan, Uddevalla, Umeå, Vara, Vindeln, Vänersborg, Vännäs, Västerås

Checklista vid inskrivning på Arbetsförmedlingen

Inskrivningen

- **Skriv in dig** på Arbetsförmedlingen (AF) som arbetssökande vardagen efter att studierna eller arbetet upphört. Detta görs numera digitalt via AF:s hemsida: www.arbetsformedlingen.se
- Logga in med Bank-id eller e-legitimation
- Fyll i formuläret
- Om du har arbetat tidigare behöver du även göra en anmälan till A-kassan
- Skriv in information om att du behöver extra stöd i att söka arbete, att du omfattas av *Nya gymnasielagen* och att du är stressad över den knappa tiden att hinna finna anställning
- Efter inskrivningen blir du inbokad till ett planeringssamtal med en handläggare via telefon. De kommer att ringa upp dig på den inbokade tiden.

Inför planeringssamtalet

- Förbered dig inför planeringssamtalet genom att ha koll på handlingar som styrker din gymnasieexamen, tidigare arbeten, ditt uppehållstillstånd etc.
- Fundera kring vilka jobb du söker och vilka erfarenheter och kompetenser du har
- Fundera över vad du kan göra själv och vad du behöver hjälp med
- Läs på om möjligheten att välja en privat coach/kompletterande aktör inom tjänsten **”Stöd och matchning”** Info finns på Arbetsförmedlingens hemsida.
- Välj ut tre företag som levererar **”Stöd och matchning”** i ditt närområde, rangordna dem. Det finns en sökmotor på Arbetsförmedlingens hemsida man kan använda för att hitta företagen. OBS: Notera deras Ka-nummer.
- Saknas leverantörer lokalt, eller vill du välja företag som inte finns på orten, kan du välja **”Stöd och matchning på distans”** nu under Corona-pandemin (om du bedöms ha rätt till tjänsten)

Planeringssamtalet

- Arbetsförmedlingen kommer ringa upp dig på den inbokade tiden för ert planeringssamtal
- Be om språkstöd eller tolk om du behöver det
- Berätta att du läst klart din gymnasieutbildning, beskriv din examen
- Berätta att du omfattas av *Nya gymnasielagen* och att du behöver hitta ett osubventionerat arbete inom närmsta månaderna, annars blir du utvisad
- **Var tydlig med att du vill ha stöd i att söka jobb;** att du behöver hjälp med CV och personligt brev samt hjälp med *hur* man söker arbete och *var* man hittar arbete
- Betona att du känner dig osäker eller stressad och att du behöver hjälp
- Ställ frågor om vilket stöd som du kan få
- Berätta för handläggaren om du har några särskilda behov
- Be om att få stöd av en coach, eller en så kallad kompletterande aktör inom **”Stöd och matchning”**

- Du tillhör en grupp som **kan** bedömas ha rätt till "Stöd och matchning", praktik eller andra insatser
- Om handläggaren säger att du inte tillhör rätt *målgrupp för att kunna få stöd* så kan du hänvisa till uppdateringar av AF:s interna handläggarstöd "**Arbetsförmedlingens service till tredjelandsmedborgare utanför etableringsprogrammet**"
- Om handläggaren hänvisar till ditt *uppehållstillstånd* och säger att du inte tillhör en målgrupp som kan ha rätt till stöd på Arbetsförmedlingen, hänvisa till AF:s interna handläggarstöd "**Arbetsförmedlingens service till tredjelandsmedborgare utanför etableringsprogrammet**"
- Om du beviljas "Stöd och matchning" så har du rätt att välja leverantör. Se ovan hur du går tillväga, eller be handläggaren om hjälp.

Övriga tips till dig som omfattas av Nya gymnasielagen

- Var tydlig i kommunikationen med AF att du inte kan få uppehållstillstånd om anställningen vid beslutstillfället är en statligt subventionerad anställning (Nystartsjobb, Instegsjobb, Etableringsjobb, Lönebidrag etc.). Däremot kan en kortare anställning med subvention, likväl som en praktik, vara ett bra sätt att komma in på en arbetsplats. Prata gärna med en arbetsförmedlare om detta. Det viktiga är att anställningen, vid tiden för beslutet om uppehållstillstånd, är av mer varaktig karaktär och uppfyller de krav som lagen ställer.
- Sök jobb där det finns arbeten, även om det är på en ort du saknar boende eller kontakter. Med hjälp går ofta boendet att lösa.
- Använd alla dina kontakter, du behöver all hjälp du kan få för att hitta en anställning
- Om du får bra kontakt med en arbetsgivare, var då tydlig med vad som krävs för att anställningen ska leda till ett uppehållstillstånd
- Om du hittat en arbetsgivare som vill anställa, ta hjälp med att säkerställa att anställningen lever upp till de krav som Nya Gymnasielagen för med sig.
- Var beredd på att hjälpa arbetsgivaren att lämna in rätt uppgifter till Skatteverket etc.
- Utgå inte från att AF eller någon annan kommer fixa jobb åt dig, utan ställ in dig på att jobba hårt och göra allt vad du kan för att själv hitta en anställning. - **Men om hjälp och stöd finns att få, ta vara på det!**

Tips: Arbetskraftsförmedlingen är en ideell organisation som bland annat marknadsför ungdomar som omfattas av Nya gymnasielagen och matchar dem mot arbetsgivare.

Läs mer om hur ungdomarna kan dra nytta av kampanjen på <https://redo.arbetskraftsformedlingen.se/>
 På www.arbetskraftsformedlingen.se finns bra information, kunskap och fakta kring vad som krävs för att få uppehållstillstånd via Nya gymnasielagen. Bland annat finns en av jurister kvalitetssäkrad checklista man kan använda när man funnit en arbetsgivare och ska ansöka om permanent uppehållstillstånd!

